

Pavel Záleský

(* 1955)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Po Pražskej jari prišla normalizácia. Pán Záleský na túto časť dejín spomína, ako na diabolské obdobie, ktoré ničilo dušu. Jeho spomienky na normalizáciu si môžeš vypočuť v nahrávke „Ďábelská normalizace“, ktorú nájdeš [TU](#). Zisti, čo bola normalizácia, a popíš, aké politické a spoločenské dôsledky mala.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Gustáv Husák, 8. prezident Československa a jeden z hlavných politických predstaviteľov normalizácie. Zdroj: [Wikipedia.org](#)

2. Disidentská činnosť Pavla Záleského spočívala z veľkej časti vo výrobe a vydávaní náboženských samizdatov. Samizdat je označenie pre nelegálne vydávané tlačoviny, ktoré sa venovali rôznym témam, ako je kultúra, náboženstvo, politika a pod. Tieto tlačoviny nemohli byť publikované legálne, pretože boli v rozpore s politickými a ideologickými požiadavkami vtedajšieho režimu. Porovnaj slobodu tlače na našom území v minulosti (v minulom režime) a dnes. Porovnanie si zapíš.

.....

.....

.....

.....

.....

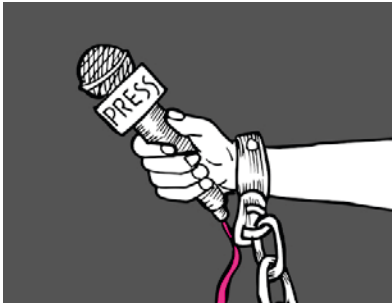
.....

.....

.....

.....

.....

Zdroj: Fmk.ucm.sk

.....

.....

.....

.....

3. Pamätník vo svojom príbehu spomína petíciu Moravská výzva, občiansku iniciatívu Charta 77, ktorej bol signatárom, a tiež iniciatívu Niekoľko viet. Na internete zisti informácie o spomínaných petíciách a iniciatívach, následne ich stručne charakterizuj. Na záver úlohy uveď zdroje.

Moravská výzva

.....

.....

.....

Charta 77

.....

.....

.....

Niekoľko viet

.....

.....

.....

Zdroje:

.....

Výzva Charty 77. Zdroj: Plus.rozhlas.cz

.....

.....

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Komunistický režim siahol aj na majetok rodiny Pavla Záleského. Z príbehu zisti a napíš, prečo ich zbavili majetku a čo tomu predchádzalo. Uveď, aký trest dostal, okrem zbavenia majetku, otec pána Záleského, Petr Záleský, ktorého príbeh si môžeš tiež prečítať v databáze Memoryofnations.sk.

Petr Záleský, otec Pavla Záleského
Zdroj: Memoryofnations.sk

2. Pamätník s rodinou býval v Otrokoviciach, kde sa zoznámil s ďalšími disidentmi. Do okruhu jeho známych patrili napríklad Jaromír Němec, Stanislav Deváty a neskôr aj Augustin Navrátil. Z dôveryhodných zdrojov na internete zisti, kto bol Augustin Navrátil a následne z príbehu vypíš, ako na neho spomína pán Záleský.

Augustin Navrátil. Zdroj: Magazin.pametnaroda.cz

3. V roku 1985 došlo v byte Pavla Záleského k prvej domovej prehliadke a on bol odvedený na výsluch. Predtým sa mu však podarilo tajných prekabátiť. Z nahrávky „První domovní prohlídka a výslech StB“ zisti, ako oklamal ŠtB po ceste domov. Nahrávku nájdeš TU.

.....

.....

.....

Pavel Záleský
Zdroj: Memoryofnations.sk

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Projektové úlohy:

1. Krátko po svadbe začal pán Záleský tvoriť samizdat. Svoju domácu výrobu samizdatov dostal spolu s ostatnými disidentmi na vysokú úroveň, dokázali vyrábať viac než 500 kusov. Vydávanie samizdatov bolo veľmi nebezpečné a všetkým, ktorí sa na ňom podieľali, hrozili prísne tresty. Distribúcia a výroba na takejto vysokej úrovni si zároveň žiadala aj dobrú tímovú prácu.

Tvoja úloha:

V triede spoločne vytvorte samizdat. Pracujte ako tím. Tému samizdatu si vyberte spoločne a následne si rozdeľte úlohy. Pokúste sa ich rozdeliť efektívne, napr. ak niekto rád kreslí, môže samizdat obohatiť o ilustrácie a pod. Výsledok vašej práce môžete ukázať vyučujúcim dejepisu, slovenčiny alebo výtvarnej.

Svadobná fotografia Pavla Záleského.
Zdroj: Memoryofnations.sk

2. Komunistický režim obmedzoval mnohé ľudské práva a slobody. Pavel Záleský opisuje, ako bola obmedzovaná sloboda vierovyznania, ale i sloboda tlače a iné. „Komunismus se oháněl tím, že máme náboženskou svobodu, ale nedala se koupit Bible. Tak jaká svoboda?“ spomína pamätník.

Tvoja úloha:

Vyber si tri osoby a urob s nimi rozhovor na tému, čo pre nich znamená sloboda. Skús si zvoliť ľudí z rôzneho prostredia alebo rôznej vekovej kategórie, následne porovnaj odpovede a zaujímavé zistenia si zapíš.

*Pavel Záleský (vľavo) na prvom svätom prijímaní v roku 1963.
Zdroj: Memoryofnations.sk*

3. Pán Záleský sa pôvodne nechcel zapájať do politiky, situácia sa ale nakoniec vyvinula úplne inak. Dostal sa medzi disidentov, stal sa signatárom Charty 77 a Moravskej výzvy, v novembri 1989 bol vedúcou osobnosťou Nežnej revolúcie v Zlínsku. Na slabú politickú angažovanosť ľudí v tej dobe spomína takto: „Kdyby byli lidé statečnější a třeba jen nechodili jako tupá masa k volbám, mohlo to dopadnout jinak. Oni ale mávali v prvomájových průvodech mávátky a doma pak nadávali na soudruhy. Důsledky této morální devastace neseme dodnes.“

Tvoja úloha:

Zorganizuj v triede argumentačnú súťaž. Rozdelte sa na dve skupiny. Prvá skupina bude argumentovať za názor, že mladí ľudia by sa mali viac angažovať v politike. Druhá skupina bude argumentovať za názor, že angažovať sa v politike v mladom veku nemá zmysel. Aby ste mohli argumentovať, musíte mať dostatok informácií, preto si zistite potrebné fakty. Do spolupráce môžete zapojiť aj vyučujúcich. Pre inšpiráciu si na internete pozrite, ako prebieha argumentačná súťaž.

*Pavel Záleský na Námestí Mieru v Gottwaldove v novembri 1989.
Zdroj: Memoryofnations.sk*